

Natuurbeheerplan Bos- en natuurdelen Abdij van Averbode Opvolgingsrapport

Pieterjan Vervecken
Mieco-effect bv

22 juli 2025
mischa.Indeherberg@miecoeffect.be

INHOUD

INHOUD.....	1
1 OPVOLGING.....	2
1.1 Opvolgen vegetaties.....	2
1.2 Opvolgen natuurstreefbeelden a.d.h.v. indicatorlijsten	3
1.3 Bijkomende relevante acties	3
1.3.1 Opvolging beheermaatregelen.....	3

1 OPVOLGING

Opvolging vormt binnen het natuurbeleid een terugkoppelingsmechanisme, waarmee uitvoering van beheermaatregelen en gestelde doelen kunnen worden getoetst en zo nodig bijgesteld. Het laat ons toe te evalueren of de genomen inrichtings- en beheermaatregelen, de gewenste ontwikkelingen teweegbrengen. Overigens kunnen hierdoor ook ongewenste ontwikkelingen tijdig gesignaleerd worden, waarop geanticipeerd kan worden.

1.1 OPVOLGEN VEGETATIES

De opvolging van de beheerdoelstellingen omvat het opvolgen van de vooropgestelde natuurstreefbeelden. Onderstaande tabel geeft de minimale opvolging per natuurstreefbeeld weer.

Bij de basis beheermonitoring volstaat het om jaarlijks de uitgevoerde werken te registreren. De delen waarvoor ook resultaatsindicatoren a.d.h.v. proefvlakken opgevolgd moeten worden, zijn terug te vinden onder §1.2.

Tabel 1. Minimale opvolging per natuurstreefbeeld.

Natuurstreefbeeld	Omschrijving	Verplicht
2310	Droge heide op jonge zandafzettingen	basis + resultaatindicatoren
2330	Open graslanden op landduinen	basis + resultaatindicatoren
3130	Voedselarme tot matig voedselarme wateren met droogvallende oevers	basis + resultaatindicatoren
4030	Droge heide	basis + resultaatindicatoren
9120	Eiken-Beukenbossen op zure bodems	basis
9160	Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint	basis
9190	Oude Eiken-Berkenbossen op zeer voedselarm zand	basis
rbbhu	Mesofiel hooiland	basis + resultaatindicatoren
rbbsp	Doornstruweel	basis

1.2 OPVOLGEN NATUURSTREEFBEELDEN A.D.H.V. INDICATORLIJSTEN

Binnen voorliggend beheerplan dienen ter opvolging van de vooropgestelde natuurstreefbeelden in totaal 32 indicatorlijsten ingevuld te worden (Zie Tabel 2 en Kaart 61 en 62).

Tabel 2. Aantal in te vullen indicatorlijsten per natuurstreefbeeld.

Natuurstreefbeelden vegetaties & leefgebieden		Totale oppervlakte NSB (ha)	Aantal indicatorlijsten bij NSB vegetaties	Te doorlopen oppervlakte per indicatorlijst bij NSB vegetaties	BHE
4030	Droge heide	1,47	2	20x20m	RB1d, RB1e
rbbhu	Mesofiel hooiland	0,95	1	20x20m	OA1b

1.3 BIJKOMENDE RELEVANTE ACTIES

1.3.1 Opvolging beheermaatregelen

Monitoring van beheermaatregelen is belangrijk om de resultaten van het gevoerde beheer op de ontwikkeling van de tot doel gestelde vegetaties te kunnen evalueren. Uit de evaluatie kan het gevoerde beheer voortgezet, dan wel bijgestuurd worden.

Tabel 3. Overzicht van de opvolging van beheermaatregelen.

Beheermaatregel	Actie	Aanpassing beheermaatregel	Timing
Bestrijding exoten	Gecentraliseerd bijhouden van waarnemingen van exoten. Jaarlijkse controle van gekende locaties.	Gedogen of bestrijden van de soort. Indien reeds bestreden: evaluatie van het effect.	Continu
Kwaliteitsborging Hoornven	Evaluatie ontwikkeling drijvende water- en oeervegetatie/evaluatie algenbloei/ evaluatie troebelheid waterkolom/verbossing oeverzone	Bij omslag, inzetten op drooglegging, afvissing bodemwoelers en exoten en/of kruidruiming. Verbossing dient teruggezet te worden.	Continu
Kwaliteitsborging landduin	Voorkomen van verbossing en verbraming	Bijsturen kap- en maairegime	3-jaarlijks

Beheermaatregel	Actie	Aanpassing beheermaatregel	Timing
Omvorming bos naar heide	Evaluatie vegetatie-ontwikkeling en verruigingsindicatoren	Bijsturen kap- en maaieregime, ondermaatse ontwikkeling eventueel uitspreiden heidemaaisel.	1e jaar: om de paar maanden 2e - 3e jaar: jaarlijks Vanaf 4e jaar: 3-jaarlijks
	Voorkomen overbegrazing, sterke vertrappeling en/of verbossing	De grazers dienen uit de heide verwijderd te worden alvorens de vegetatie vlakdekkend kort gegeten is of grote zandige open plekken ontstaan. Bij het voorkomen van onderontwikkelde delen of zones met spontane verbossing is bijmaaien wenselijk.	Continu
2-3 x jaarlijks maaien (hooilandbeheer)	Evaluatie maaitijdstip	Bij verschraling kan later gemaaid worden, bij optredende verruiging/dominantie grassoort vroeger en/of kan een extra maaibeurt ingelast worden.	3-jaarlijks